

k Zagrebački nadškofiji, in je razdeljeno v dva dela: v hribovito in ravno Medjimurje. Slovenske gorice — tukaj prav za prav ljutomerski hribi, — segajo prek slovenske meje in se še le v Medjimurji proti ozkemu kotu, ki ga delata Drava in Mura, v ravan zgubljavajo. Tudi na teh poslednjih panogah raste izverstno, Ljutomerznanu podobno vino. Hriboviti del ima 9 župnij in 28.136 stanovnikov; na ravnem je 13 župnij in 38.372 prebivalcev, vseh Medjimurcev je tedaj 66.508, nekoliko več, kakor prekmurskih Slovencev, ktere magjarski jarem najhuje tlači.

Železna cesta drži zmirom po ravnem Medjimurji, hriboviti del imaš na levo proti severno-večerni strani. Prva postaja je Čakovec, precej dalječ od mesta; k ti postaji prihaja voz iz Varaždina, kamor se imaš dobro uro voziti. V Čakovcu je kloster oo. Frančiškanov, ki imajo tudi faro; fabrika, v kateri se dela sladkor; zatoraj vidiš kakor hitro se pripelješ v Medjimurje, na zemljišću grofa Festetiča obilno pese nasajene. Festetič redi tudi mnogo lepih ovac; bele, novo zidane pristave so prilično razpložene na velikanskem posestvu. Pri sv. Heleni blizu Čakovca so, kakor se mi zdeva dvakrat v letu, veliki živinski sejmi, posebno za konje. Tu sem pride od dalječ — v prejšnjih časih celó iz Italije — ljudi vkup, da se vse tere. Medjimurski konji se visoko cenijo, z večine so kostanjeve barve, trdni, jako dobri vozači in mirnega krotkega značaja. Gotovo je tudi, da človek s svojim lepim, poblevnim ravnanjem mogočen vpliv ima na živino, posebno še pa na konje, ki v rokah togotnega in strastnega človeka nikol dobro ne storé.

Druga postaja je Kraljevec, tretja in zadnja tik Mure Kotoriba, obe veliki vesi. V Kotoribi so neki hrami jako slabi, male kočure, kakoršnih v Medjimurji nikde vidil nisem. Hrami v vesnicah, — kakor se tudi na spodnjem Ptujskem polju mnogokrat vidi, so na obeh straneh z čelom k cesti obrnjeni, drug tik drugega postavljeni; Bog varuj ognja, tu bi težko bilo kaj obraniti. Po celem Medjimurji se voziš po železnici dobro uro dalječ po rodovitnem polju in med travniki, na kterih vsakovrstno grmovje raste. Brž ko ne je nalašč puščeno, da živina na paši dovolj sence ima. Koruze vidiš nasejane, kakor dalječ okó dogledati more; l. 1874 se je jako dobro obnesla, zato pa je tudi dober kúp, kakor že dolgo ne. Od treh postaj v Medjimurji je le srednja: Kraljevec ohranila še slavjansko imé, prva in tretja ste pomagjarjeni v Csaktorja in Kótory. Kakor ne more Nemec na slovenskih tléh krajnih imén pri miru pustiti, tako dela tudi Magjar, kakor dalječ sega nja oblast; domače ljudstvo, se vé, po svojem pravilno izgovarja, a tuj človek si lahko misli, da se ne vozi po slavjanski, temuč tu po magjarski, tam po nemački zemlji. (So pa tudi že mnogi Slovenci šalobarde, ki rajši izrekajo nemška, kakor

pa slovenska imena, češ, da bolj nobel doni: grem v Pettau — kakor pa v Ptuj. Vred.) (Dalje prih.)

Razne stvari.

(*Pomiloščenje.*) And. Kunač, od sv. Martina pri Vurbergu, ki je bil zavoľjo trojnega umora: nad svojo ženo, tašo in šletno rejenko k smrti obsojen, je od svitl. cesarja pomiloščen ter mu je smrtna kazen spremenjena v težko ječo za vse žive dni. —

(*Nesreča.*) Mih. Kočevár, pošten godec in posestnik v Pečevniku pri Celju, šel je 6. t. m. v jutru blizo 3. ure po polnoči od neke veselice, pri kterej je godel, iz mesta na dom po železnici, na kterej ga je tovorni vlak prehitel in na kose raztrgal, ki so jih komaj zbrali.

(*V spodbudo drugim.*) G. Ign. Cizelj, učitelj a Sent-Ilu pri Šoštanj, je prejel od c. kr. dež. šol. sveta v Gradcu zahvalo in priznanje zadovoljnosti, ker je ljudstvo v metrični meri podučeval.

(*Bolniško društvo.*) V Celju se snuje podružnica občne štirské bolniške blagajnice za delavce, ktera ima namen: 1. možke in ženske ude v boleznih podpirati, 2. v slučaju smrti njim za pošten pokop skrbeti in 3. možkim rednim udom, ako si kruha več služiti ne morejo, za preužitek iz blagajnice nemočnikov skrbeti. — Načelnik temu društvu je g. Kott, vrednik „Cillier Anzeiger“. (Po tem takem ima tudi Celje svoj posebni časnik, kakor Maribor. Hajd na noge Ptujčanje, Breščanje, Slovenogradčani, da si tudi osnujete domač list! Vredn.)

(*Predebela predpustna šala.*) Pošten kmet Blaž Jagodič se v nedeljo 3. t. m. na večer iz Konjic v Tepanje pelje. Četrť ure zvunaj trga ga napadeta dva pijana trška pobalina, poštenega tržana poredna sinova. Eden zgrabi konja, drugi Jagodiča. Kmet udari po konju, da bi ušel. Konj skoči v stran, sani se prevržejo, kmet pride pod sani in si desno roko zvine. Kmet je hudo telesno poškodovan, fantalina pa bosta že našla časa v temni hišici nasledke pijančevanja premišľevati.

(*Osepnice.*) so se prikazale med šolskimi otroci pri sv. Križu blizo Ljutomera. Da se bolezen ne razširi in šola ne zapre kakor pri Kápeli, priporočá dopisnik starišem, da pusté brž ko mogoče pri zdravniku še zdravim otrokom v drugič kožé staviti.

(*Premembe v lavant. škofiji.*) Č. g. Jan. Kunaj, župnik v Čadramu, je imenovan za knežškof. duhovnega svetovalca. — V pokoj stopi č. g. Urlavb Mat., kurat v zgornji Ponikvi; za provizorja tukaj postavljen je č. g. Fr. Pirkovič, kaplan na Doberni. Č. g. Fr. Polak prestavljen je iz gornje Polskave k sv. Janžu na Dr. polju. Kaplanija na gornji Polskavi ostane nenaméščena.

(*Za družbo duhovnikov*) so nadalje vplačali čč. gg.: Slatinšek 22 gld., Ferk France 20 gold.

(doplačal), Jeriša, Hribovšek, Mikuž, Gajšek Jan., Zupančič, Slomšek, Planinšek, Zorko, Erjavec po 11 gld., Verk Henr. in Kralj po 2 gld., Brglez in Leber po 1 gld.

Poslano.

Odrpito pismo

Vuhreškemu županu, g. Janezu Urban-u. Vi ste mi v „Mbg. Ztg.“ blagovolili k novemu letu voščiti, ter omenjeni list novega leta dan po svojem pisaču, g. Gol-u, mi poslati. Vse bi bilo prav lepo, ako bi tako debelo ne lagali. Tisti „miroljubni“ farmani, v katerih imenu ste mi novo leto voščili, so le trije, namreč: g. učitelj K. Ribič, krčmar A. Robnik in posestnik F. Hodnik. Morde ste že pozabili g. župana, da ste lani o veliki noči posiloma in prav roparsko v farovski vrt pridrvili, v farovski vodnjak cev posiloma postavili, in si kos vrta prisvojili, akoravno sem Vas dvakrat prosil, od tako krivičnega počenjanja odjenjati. To je bilo res junaštvo, katerega bi se ravno Vi, kot župan, morali najbolj sramovati. Bil sem primoran, Vas zavoljo motenja posesti tožiti. C. kr. okrajna marbeška sodnija Vas je bila obsodila, da imate ropari kos vrta odstopiti, cev iz farovškega vodnjaka odpraviti, meni vse stroške povrniti in za vsako daljše motenje posesti 50 gold. kazni plačati. Obsodbo je potrdila tudi viša deželna sodnija v Gradcu, do katere ste se bili pritožili zoper prvo razsodbo. Vsled odloka c. kr. okrajne marbeške sodnije od dne 5. decem. 1874 št. 3852 je bilo tukajšnjemu tesarju P. Verovnik-u po meni ukazano, mesto Vas cev iz vodnjaka potegniti itd., kar Vam je itak dobro znano. Niste li toraj grd obrekovalci, ako po „Marburgerci“ trobite, da sim jaz to „Heldenthat“ storil? Jaz sem se le svoje pravice držal, naj pa svet Vaše „junaštvo“ čuje! Ko je tesar P. Verovnik s svojim sinom Janezom dne 24. dec. ob treh popoldne delo dokončal, ste domu gredočega pristregli, nanj planili, sinu zaslužek vzeli, očeta pa tako stepli, da je starček čez praznike ležati moral. Še več „Heldenthat“ pa ste hotli storiti, ko ste mislili farovške okna potrupati!

Vi mi očitete, da nisem v 5 letih „für das allgemeine Wohl“ nič storil. Ne Vi, ampak drugi imajo soditi moje dela. Koliko ste li Vi storili? Menda se pravi „für das allgemeine Wohl“ delati, ako se drugim krivica dela, kakor ste jo meni storili. Je mar to „für das allgem. Wohl“ bilo, da ste si kovačnico pozidali z opekami, katere so bile za zidanje cerkve odločene? Da Vam in Vašim privržencem ne dopada, ako predigovam o pravičnosti, poštenju, postu, oskranjevanju Gospodovih dni itd., ni treba ne meni ne drugim povedati. Meni zadostuje, da me pošteni farmani ljubijo.

Za novo leto mi tudi voščite, da bi Vas kmalu zapustil. S tem mi nič kaj hudega ne želite; škoda le, da tega midva odložiti ne moreva. Jaz pa Vam in Vašim otrokom pristržno želim, da bi še na svojem posestvu ostali, da bi Vam denes alj jutre ne bilo treba iti po svetu s trebuhom za kruhom.

Vuhred meseca januarja 1875. Tomaž Mraz, župnik.

Tržna cena pretekli teden	V Mari- boru	V Ptuj	V Celju	V Varaž- dinu
	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.
Pšenice vagan	4 70	4 50	4 60	4 30
Rži	3 80	3 45	3 60	—
Ječmena	3 70	3 —	2 40	—
Ovsa	2 10	2 —	2 20	—
Turšice (koruze) vagan .	3 10	2 80	3 —	2 60
Ajde	2 70	2 40	2 40	—
Prosa	3 70	—	2 10	—
Krompirja	—	2 —	2 —	—
Sena cent .	—	2 —	1 40	—
Slame (v šopkih) . . .	—	1 40	—	80 —
„ za steljo	—	1 —	—	60 —
Govedine funt	— 27	— 30	— 28	— 22
Teletine	— 31	— 32	— 30	— 24
Svinjetine	— 32	— 30	— 36	— 26
Slanine	— 36	— 32	— 40	— 28

Loterijske številke:

V Gradcu 9. januarja 1875: 30 3 59 28 60
Prihodnje srečanje: 23. januarja 1875.

Blizo 160 vaganov

prav lepe ajde (hajdine) je na prada pri podpisanem, kder se cena in drugi pogoji lahko pozvejo. Ljutomer 12. prosinca 1875.

Fr. Ozmeč,

oskrbnik župnijskega premoženja.

Ponudba.

Neki trgovec hoče maloprodajo odpreti na kmetih v kraju, kder še trgovca ni, bodisi v slovenobisterškem, mariborskem ali ptujskem okraju. Ponudniki naj frankirana pisma pošiljajo pod čerkama F. S. v Šent-Lenartu (St. Leonhard W. B.) poste restante.

„Kmetovalec“.

list s podobami, slovensk. gospodarjem v poduk, bode izhajal dvakrat na mesec in prinašal na 8 straneh (oktav) strogo kmetijske članke o vino in sadjereji, poljedelstvu, čebeloreji, živinoreji in veliko družih kmetijskih vesti, ter vabi vse ukaželjne kmetovalce k obilni naročnini. Velja za celo leto le 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr. Naročnina naj se pošilja po poštnih nakaznicah gosp. Viktorju Dolencu lastniku Soče v Gorici.